

LUDWIK PACZYŃSKI

ur. 1935; Wilno

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, PRL, teatr, Zygmunt Fok, Stefania Błońska, były obóz koncentracyjny na Majdanku

Zygmunt Fok i Stefania Błońska

Charakterystyczny aktor, który był ranny w głowę, był w wojsku i gdzieś dostał odłamkiem, był ranny przy forsowaniu Odry, nadzwyczaj przyzwoity, porządny. Zygmunt Fok ożenił się ze Stefą Błońską, więźniarką Majdanka, młodocianą więźniarką, o której między innymi pani Mendryk, również więźniarka, pisze „Niebo bez ptaków”. Ja odwiedzałem ich, mieszkali na Tatarach.

Stefa Błońska, byłem pod jej ogromnym wpływem, ponieważ była to szalenie mądra kobieta i opowiadała o przeżyciach Majdanka tak normalnie, prawda, bez żadnych ach, ach, och, och. Kilka lat temu ukazała się w gazecie notatka, że przy remoncie jednego z pomieszczeń na Majdanku odkryto ukryty notatnik, pamiętnik Stefy Błońskiej, który jest oczywiście własnością Muzeum. Jak Rosjanie powchodzili, to [Niemcy] gnali ich dalej, ona uciekła z transportu, zaliczyła dwa czy trzy obozy i pokazywała mi drewnianą papierošnicę, którą zrobiły jej koleżanki właśnie na Majdanku i która była dla niej ogromną pamiątką, zawsze nosiła. Ja się wybieram na Majdanek, żeby mi pozwolono rzucić okiem na ten [pamiętnik]. To wspaniała kobieta, Stefa Błońska. Jej ojciec, krawiec z Warszawy, i matka rozstrzelani zostali na Pawiaku, w gruzach, brat zamęczony na Pawiaku. Jedna Stefa, jako 16-latką chyba czy 17-latką, uratowała się. Aktorką była Stefa, ale ponieważ był mały [syn], to Stefa nie była w naszym teatrze.

Jak najwspanialsze wspomnienia mam o tym znakomitym człowieku. Zygmunt Fok, największa pocziwina, jaką sobie można znaleźć, bardzo serdeczny chłop. Zygmunt był znakomity, zawsze wychodził z garderoby, tośmy żartowali: „Zygmunt, Zygmunt!”, „Co?”, „Zgubiłeś coś”, „Co?”, „Dupę”. I Zygmunt się zawsze nacinał na to. Nadzwyczaj dobry, porządny chłopiszczko. Potem wyjechali do Warszawy, widziałem go w jakichś tam filmach, bardzo charakterystyczny.

Data i miejsce nagrania	2014-01-27, Lublin
Rozmawiał/a	Marek Nawratowicz
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"